



**FIGURTEATERET I NORDLAND
ÅRSRAPPORT 1999**

1 INNLEDNING

KORT HISTORIKK

Figurteateret i Nordland (FiN) er et fylkeskommunalt prosjektteater. Vi holder til i Stamsund i Lofoten, et lite fiskevær med ca. 1500 innbyggere. Her har vi vært siden vi ble etablert under navnet Nordland Dukketeaterverksted i 1991. I 1998 endret vi navn til Figurteateret i Nordland. I år 2000 produseres forestilling nr. 50 på FiN.

FiN finansieres med 75 % statstilskudd, 12,5 % fra Nordland fylkeskommune og 12,5 % fra vertskommunen, Vestvågøy kommune. Totalbudsjettet er på ca. 5,3 millioner kroner.

FiN produserer figurteater for barn, ungdom og voksne i samarbeid med freelancende kunstnere, frie profesjonelle grupper fra Norge og Skandinavia.

I løpet av et år settes det opp 5-6 produksjoner og vi spiller ca. 150 forestillinger i fylkets 45 kommuner for ca. 10.000 publikummere.

FiN'S LOKALITETER

FiN leier et hus som i 1998 gikk gjennom en omfattende ombygging for å tilrettelegges for vår virksomhet. Her har vi 2 prøvesaler (Storesalen er en 9,5 x 9,5 m black box med 5 m. til tak. Lillesalen er 6 x 8 m og 2,80 til tak (ikke black box)), verksteder, malerrom, garderober, badstu, møterom, kontorer med mer.

I tillegg leier vi rorbu som gjestende kunstnere bor i.

2 ORGANISASJON, MÅLSETNING OG VIRKSOMHET:

ORGANISASJON

ANSATTE

FiN har 6 fast ansatte:

Daglig leder (1/100%): Marit Pedersen Omland

Administrasjonskonsulent og nestleder (1/100%): Ing Randi Johansen

Produsent (1/100%): Line Andreassen

Teknikere (2/50%): Karin Pettersson (permisjon) og Jan Erik Skarby (100%)

Renholder (1/40%): Anne Sørfjell

Vi har ikke fast ansatte skuespillere eller annet kunstnerisk personale, men engasjerer disse ved behov. Daglig leder har det overgripende kunstneriske, administrative og økonomiske ansvaret. Administrasjonskonsulenten har ansvaret for budsjett, regnskap, utbetalinger og øvrige merkantile funksjoner. Produsenten har ansvaret for markedsføring og turnèlegging. I tillegg fungerer hun som

produksjonsleder i produksjonsperiodene. Teknikerne arbeider som lysdesignere og tekniske rådgivere på forestillingene, og har i tillegg annet forefallende arbeid på teateret. De er også turnèteknikere på våre egenproduksjoner.

Vi hadde i løpet av året 36 personer som jobbet her i gjennomsnittlig 21,3 dager. Vi hadde 17 personer på turne i gjennomsnittlig 17 dager.

KUNSTNERISK RÅD

FiN er organisert slik at grupper i Norge og i utlandet kan søke om å få produsere forestillinger i samarbeid med FiN. Deretter blir søknadene vurdert av kunstnerisk råd (KR) før daglig leder tar beslutningen om hvilke prosjekter som vi ønsker å inngå samarbeide med.

KR er et diskusjonsforum for kunstneriske spørsmål i forbindelse med FiN's drift. KR er rådgivende i utvelgelsesprosessen når produksjonssøknader skal vurderes. Rådet har ikke myndighet til å ta avgjørelser om hva som skal produseres, men diskusjonene i KR ligger til grunn når daglig leder skal ta de endelige avgjørelsene.

KR bestod i 1999 av: Marit P. Omland (daglig leder FiN), Line Andreassen (produsent FiN), Jan Erik Skarby (tekniker FiN), Tom Berre (scenograf m.m.), Camilla Tostrup (dramatiker/skuespiller), Kenneth Dean (instruktør/skuespiller).

SAMARBEID MED GRUPPER

Alle som har en forestillingsidè kan søke FiN om produksjonssamarbeid. To ganger i året sender vi ut invitasjoner til alle som kan tenkes å drive med figurteater. Hvert år produserer vi 5-6 forestillinger.

Hvordan samarbeidet blir varierer fra produksjon til produksjon. Det er vanlig at de siste 4-6 ukene av prøveperioden er i våre lokaler i Stamsund. De fleste forestillinger produsert i samarbeid med oss turnerer i Nordland fylke. Totalt spiller vi 150 forestillinger i Nordland hvert år. Turneene planlegges og finansieres av FiN. I tillegg til turneen finansierer FiN en del av produksjonskostnadene, samt reise og opphold/diett til/fra Stamsund for de medvirkende. Hvor mye og hva vi dekker avtales fra produksjon til produksjon.

SØKNADSFRISTER

Vanligvis er det 2 omganger med søknader pr. år, en på våren og en på høsten, men det står gruppene fritt til å søke når som helst. Søknaden vil imidlertid bli behandlet ved førstkommende KR.

GJESTEFORSTILLINGER M.M

Når det gjelder gjesteforestillinger og gjesteturnèer har vi ingen formelle rutiner, disse tas inn uavhengig av behandling i Kunstnerisk råd. Om, og hva vi tar inn, er avhengig av årets program og den økonomiske situasjonen. Vi ser gjerne at flere melder sin interesse m.h.t. gjesteforestillinger og evt. andre gjesteopptredener. Vi jobber for å gi Nordlandspublikummet mye og variert figurteater.

MÅLSETNING

Vår overordnede målsetning, vedtatt av fylkestinget i Nordland er: "Å utvikle dukke- og figurteaterkunsten som kunstnerisk og kommunikativt teatergenre i Nordland og i Norge."

MÅLSETNING FOR 1999

Produsere 5 forestillinger.
Vise 150 forestillinger i Nordland fylke.
Vise forestillinger i alle fylkets 45 kommuner.
Vise forestillinger for 10.000 personer.

HVA KLARTE VI?

Produsert 5 forestillinger.
Vist totalt 120 forestillinger (2 utenfor fylket)
Besøkt 38 kommuner i Nordland.
Spilt for ca. 6.900 personer.

Når det gjelder nærmere detaljer vises det til avsnitt 3 og 4.

VIRKSOMHET

FIN OG PUBLIKUM

Nordland er et langstrakt og kronglete fylke med fjelloverganger, tunneler, bruer og ikke minst ferger. Vi har som målsetning å vise forestillinger i samtlige kommuner, noe som byr på problemer hvert år. Stort sett er vi fornøyde med at vi, til tross for mye dårlig vær og problematiske kommunikasjonsforhold, klarer å nå fram til de fleste kommunene, om enn ikke alle hvert år.

Alle kommuner får flere ganger i løpet av året tilbud om forestillinger. Vi sender tilbudsmateriell til alle kulturkontor, skoler og barnehager avhengig av målgruppen på forestillingen. Etter at dette er sendt, tas det telefonisk kontakt, og turne blir lagt opp etter hensiktsmessig reiseplan. Vi kunne imidlertid ønsket at kommunene engasjerte seg litt mer, bl.a. med flere arrangører, noe vi jobber kontinuerlig med å få til.

Målgruppen er i hovedsak barn fra 5 år og oppover. Vi lager også teater for ungdom og voksne, men barneteater er prioritert.

Ut fra forutsetningene som ligger i f.eks. befolkningstetthet, geografi og kommunikasjon synes vi at publikumstallet er akseptabelt

3 PRODUKSJONER 1999

EGNE PRODUKSJONER

"HJERTETS FRYD"

Vi møter Dag, som har blitt sviktet i kjærlighet. Det står klart for ham nå .Han er sviktet, bedradd, ikke elsket. Han er dum, dum ,dum. Han er den eneste som ikke skjønnte at hun og "Tysker`n"....Han har for mange minner, drømmer, lengsler for å kunne ta dem med seg videre i sitt liv. Han må kvitte seg med dem.... eller med livet...

Hjertets Fryd bygger på den svenske forfatteren Per Nilssons ungdomsroman "Hjärtans fröjd". Boken har gått som en farsott blant svenske ungdommer, kanskje fordi den på en humoristisk måte tar ung kjærlighet på fullt alvor?

Boken er dramatisert for figurteater av den svenske regissøren Stellan Olsson og scenografen Christina Lundstrøm. Stellan Olsson er kjent for de fleste gjennom den danskproduserte filmen "Den store badedagen", men har jobbet svært lenge og mye også med teater.

Christina Lundstrøm er egentlig fast ansatt som scenograf på Västerbottensteatern i Skellefteå. Noen vil huske hennes tidligere produksjon ved FiN "Himlen er blå" (i samarbeid med Bernt Høglund og Västerbottensteatern) som ble valgt ut til teaterbiennalen i Luleå -97, som pressens forslag til beste barneforestilling.

Skuespillerne er Stine Hoel Varvin og Geir Robsrud. Stine kjenner vel de fleste som "Susan" fra NRK-serien "Offshore", mens Geir nok er mest kjent for sin innsats som "Aladdin" i "Gjøglernes Aladdin",- en samarbeidsproduksjon mellom Figurteateret i Nordland og Kenneth Dean productions.

Forestillingen er støttet av Teater og Dans i Norden.

Hjertes fryd ble vist 2 ganger under den internasjonale ASSITEJ-festivalen i Tromsø.

Manus og regi: Stellan Olsson

Skuespillere/dukkespillere: Geir Robsrud, Stine Hoel Varvin

Scenografi og dukker: Christina Lundstrøm

Musikk: Peter Bryngelsson

Lysdesign: Jan Erik Skarby

Première: 5. juni

Målgruppe: Ungdom

Antall forestillinger: 30

Antall publikummer: 1.600

SAMARBEIDSPRODUKSJONER

"ENGLEPELS" Totalteateret

I januar kom Totalteatret fra Tromsø sammen med scenograf Iben Sandemose til FiN. I løpet av 6 prøveuker ble familieforestillingen Englepels arbeidet fram.

I forestillingen møter vi Jambo som er en diger katt, ti ganger så stor som andre katter. Jambo og gutten har vært bestevenner og betydd alt for hverandre. Når Jambo legger seg ned og dør sånn helt uten videre, blir gutten forferdelig trist og alene. Englepels tar oss med inn i Iben Sandemoses underfundige univers. Store katter, underlige damer og nedskutte engler.

Forestillingen fikk 6-er på terningen og omtaler som «lavmælt, klokt og varmt teater» i Nordlands Framtid etter premieren i Stamsund. Englepels fikk HEDDA-PRISEN for beste kostyme og scenografi i 1999. I tillegg til forestillingene i Nordland ble forestillingen spilt 46 ganger rundt omkring i Norge, bl.a. som månedens forestilling på Black Box.

Regi: Kristin Eriksen Bjørn

Manus og scenografi: Iben Sandemose

Skuespillere: Stein Bjørn, Janne With, Nicolas Horne, Marianne Sørheim

Dukker: Kari Noreger

Musikk: Øystein Blix

Lysdesign: Nicolas Horne

Fotograf og tekniker: Marianne Sørheim

Première: 20. februar

Målgruppe: Barn/familie

Antall forestillinger: 23

Antall publikummer: 1.100

"STORE FORVENTNINGER" Hollow Creature

Hollow Creature Teaterproduksjoner fra Oslo produserte i april/mai "Store Forventninger" i samarbeid med FiN. "Store forventninger" er en sterk og visuell forestilling om kropp og identitet. Hollow Creature forteller historien om en ung jentes reise til sitt eget rom. Historien om Omega blir fortalt av to skuespillere og fem dukker, ledsaget av tekst, videoprojeksjon og musikk.

Hvor mye av meg er min mor? Min far? Hvordan skal jeg en dag bli meg selv? Er det i det hele tatt mulig å bli bare meg?

Store forventninger er en multimedia forestilling om kropp og identitet, basert på tekster av den amerikanske post-punk forfatteren Kathy Acker. Ackers litterære univers er både poetisk og voldsomt. Det er heftig, til tider sjokkerende, og svært sexy. Hennes tema er identitet, særlig i forhold til kjønn, og ofte innenfor den selvforsynte lille kretsen av likesinnede som kalles familien. Ackers romaner er fulle

av fedre, mødre, døtre og sønner som går inn og ut av hverandres roller. I forvirringen oppstår spørsmålet på nytt og på nytt: *Hvem er jeg?*

Store forventninger er en sterk, visuell forestilling med store dukker som er støpt i skumgummi og har hud av lateks, noe som gir dem et utseende tilnærmet lik ekte menneskekropper. I scenografien inngår en stor projeksjonsskjerm, der en rekke videosekvenser ledsager handlingen.

Forestillingen er vist bl.a. i Oslo og i København og har fått meget gode kritikker

Forestillingen har ikke turnert i Nordland.

Dramatiker: Kristian Seltun

Regi: Gerd Christiansen

Skuespillere/dukkespillere: Kirsti Ladegård og Per Arne Løset.

Dukker og scenografi: Kirsti Ladegård og Gerd Christiansen

Video: Johnny Yen

Foto: Stein Jarle Nilsen

Lys: Øystein Heitman

Première: 15. mai

Målgruppe: Ungdom

Antall forestillinger: 1

Antall publikummer: 50

«EN HELT VANLIG DAG» My Walther og Tommy Adolfsson

I mars innledet vi samarbeid med My Walther og Tommy Adolfsson fra Stockholm i Sverige. De kom til FiN i tre perioder for å arbeide fram familieforestillingen "En helt vanlig dag".

I forestillingen får vi bli med på en uforutsigbar reise med My Walthers fantastiske dukker og masker og Tommy Adolfssons spesielle musikkinstrumenter. Forestillingen er uten ord, men vokser fram av bilder, musikk, fantasier og overraskelser.

Mys store passion her i livet er masker og dukker. Hun er en av Nordens få profesjonelle maskemakere, med inspirasjon bl.a. fra Asia. Tommys spesialitet er å blåse i havkonkylier og vanntrompet, og ut av disse originale instrumentene kommer helt fantastiske toner.

Regi: My Walther

Scenografi og dukker: My Walther

Skuespiller: My Walther

Komponist og musiker: Tommy Adolfsson

Lysdesign: Jan Erik Skarby

Premiere: 11. september

Målgruppe: Barn/familie

Antall forestillinger: 15

Antall publikummer: 700

«OAFF - ET DRØMMESPILL FOR EN HUND» Bernt Høglund

«Jeg skal fortelle historien om Teo. Teo er en hund. Han er gammel, veldig gammel, og den som er gammel sover mye. Før var Teo en glad hund, men det er han ikke mer. Og ingen vet hvorfor...»

Slik begynner forestillingen om Teo, en enmannsforestilling med masker og dukker. Forestillingen er visuell, musikalsk og nesten helt uten ord.

Bernt Høglund elsker å spille teater for barn. Med hjelp av Tom Berres masker og Tomas Elfstadius musikk møter vi trøtte hundeeiere, bråkete naboer og upålitelige gamle damer....

Bernt Høglund har også tidligere samprodusert med Figurteateret i Nordland. I 1994 satte han opp "Himlen er blå", en familieforestilling som pr. i dag har spilt over 250 forestillinger, har mottatt flere priser og er ennå etterspurt av arrangører. "Himlen er blå" er et samarbeid mellom Västerbottensteatern, Bernt & FiN. Tom Berre har vært kursleder i maske....osv

Også "OAFF" er et nordisk teatersamarbeid. Denne gangen mellom Bernt, FiN, Älvsborgsteatern og Långa Näsan Stockhoms Stadsteater.

Manus og regi: Bernt Høglund

Skuespiller: Bernt Høglund

Scenografi, masker og dukker: Tom Berre

Målgruppe: Barn /familie

Premiere: 2. oktober

Antall forestillinger: 17

Antall publikummer: 761

4 TURNÉER 1999

I tillegg til at alle produksjonene (unntatt "Store forventninger") nevnt i kap. 3 var ute på turné, hadde vi i tillegg følgende turnèer:

«Å FÅ EN ENGEL TIL BORDS»

"Å få en engel til bords- og en djevel i fotenden" er et hånddukkespill for en Lofotnisse, en engel og en djevel. Stykket ble skrevet som en julekalender i forbindelse med en barnekunstutstilling i København i 1991.

Ideen var å vise at julen kan handle om andre ting enn store gaver og mye mat. At den dreier seg om små uskyldige ting, engler for eksempel. Og om litt alvorligere ting som at mennesker, engler, djevler og nisser ikke bare er snille eller bare er onde. Alt dette vet engler, djevler og nisser veldig godt, men om mennesker vet dette er annen sak....

Stykket er ingen moralsk pekefinger-historie, men iblant er det godt å bli fortalt hvorfor man egentlig feirer jul. Derfor inngår også Juleevangeliet i stykket.

Forestillingen ble meget godt mottatt av publikum, og skal også på jule-turne i 1999.

Forfatter og instruktør: Morten Grue

Skuespiller/dukkespiller: Geir Robsrud

Scenograf/dukker: Kari Noreger

Kostyme: Lise Robsrud

Tekniker: Jan Erik Skarby

Foto: Kjell Stenhaus

Première: 21. november

Målgruppe: Barn/familie

Antall forestillinger: 22

Antall publikummer: 845

«SPELEMANNENS BEKJENNELSER» Teater NOR

"Spelemannens bekjennelser" er en frisk hyllest til musikken og livet, der alle virkemidler er tatt i bruk for å skape en overraskende, spennende og morsom teateropplevelse for unge mennesker. Teater NOR inviterer sitt publikum gjennom deler av musikkens historie. Med levende musikk, dans og raske hopp gjennom tiden, viser teateret hvordan musikk har blitt fremført til hverdags, til fest og i religiøse sammenhenger. Spesielt viser Teater NOR hvordan musikkens og rytmens forførende kraft virker på oss mennesker, og hvordan dette har vært brukt gjennom tidene.

Manus og regi: Torbjørn Gabrielsen

Skuespillere/musikere: Andreas Eilertsen, Sissel Helgesen, Runhild Olsen

Kostymer: Sissel Helgesen

Lysdesign/scenograf: James R. Moore

Dukkemaker: Thomas Lundquist

Målgruppe: Ungdom

Premiere: 2. oktober

Antall forestillinger: 17

Antall tilskuere: 761

5 ANDRE AKTIVITETER

"Guanogjøglerne":

I 1998 arrangerte vi sirkusskole for ungdom, der elevene lærte grunnleggende sirkuskunster, som å sluke flammer, sykle på høye sykler, gå på stylder, sjonglere, akrobatikk m.m. Kursleder var Kenneth Dean. Elevene, som kalte seg Guanogjøglerne, hadde sin første opptreden under åpninga av Den internasjonale teaterfestivalen i Stamsund sommeren 98, og de ble en stor suksess. Senere opptrådte de under Nordland Musikkfestuke og under sommer-Leknes. En del av ungdommene holder fortsatt sammen og øver i våre

lokaler, selv om de ikke lenger er tilknyttet FiN.

I 1999 hadde gjøglerne opptreden for 250 tilskuere.

Musikk i Nordland:

I mai kom MiN på besøk med Musikk i mai-konsert, og ga 50 tilhørere en minnerik stund.

Studiebesøk:

Det ble satt av 1 hel uke på høsten til studiebesøk fra skoler/barnehager på Vestvågøy, og vi hadde besøk av 9 grupper med til sammen 159 elever. Tiltaket var populært, og vi måtte dessverre si nei til en del interesserte. Hvis mulig, gjentar vi dette også i år 2000.

6 REGNSKAP 1999

INNTEKTER

Statstilskudd/andre overføringer	kr. 3.792.000,-
Overføringer fra trygdekontoret	" 75.500,-
Tilskudd fra Vestvågøy kommune	" 635.000,-
Tilskudd fra Nordland fylkeskommune	" 751.100,-
<u>Salgsinntekter</u>	<u>" 118.600,-</u>

kr. 5.372.200,-

kr.

UTGIFTER

Lønn inkl. sos. utgifter (også produksjoner)	kr. 1.750.400,-
Honorar næringsdrivende (kun teater)	" 902.000,-
Inventar og utstyr	" 115.300,-
Øvrige driftsutgifter	" 190.800,-
Forbruksmateriell	" 391.200,-
Husleie, avgifter, strøm og olje	" 483.500,-
<u>Reiser og diett (inkl. turnèer)</u>	<u>" 1.539.000,-</u>

Kr. 5.372.200,-

Regnskapet viste et overforbruk på kr. 102.000,-, som i hovedsak skyldes at et inngått samarbeide på "Hjertets fryd" ikke ble noe av. Planlegginga av produksjonen var da kommet så langt at å avlyse den ville medført større utgifter. I samråd med fylkeskultursjefen ble det derfor avgjort å gjøre den ferdig med et forventet underskudd. For å redusere underskuddet mest mulig ble aktiviteten resten av året noe redusert.

Budsjettet er delt i to, en del som går på det "administrative", dvs. lønn og reiser til de fast ansatte, kontorutgifter, husleie, inventar og utstyr og leie av bil.

Videre har vi en samlet sum som fordeles direkte på hver produksjon etter hvor mye vi går inn med økonomisk støtte. Å skille mellom administrative utgifter og produksjonsutgifter er et kunstig skille fordi det overordnede mål er å jobbe med produksjoner, direkte eller indirekte. Uten produksjonene hadde det ikke vært behov for administrasjon. Men budsjett- og regnskapsmessig er todelinga det enkleste. I oppstillingen ovenfor det ikke tatt hensyn til denne todelinga, og viser de totale summene for virksomheten under ett.

7 OPPSUMMERING

1999 var preget av at vi gjorde den største produksjonen noensinne, "Hjertets fryd". At vi måtte finansiere den alene gjorde at den ble en del dyrere enn budsjettet, noe som satte sitt preg på aktiviteten resten av året. Bl. a. måtte en planlagt gjesteturne måtte utgå.

For første gang ble statstilskuddet indeksregulert, noe som medførte en økning på kr. 132.000,-. Vi søker hvert år om større tilskudd, men har ikke nådd gjennom enda.

Da FiN i 1994 ble bestemt opprettet som permanent teaterinstitusjon, ble økonomien styrket gjennom overføringene fra Kulturdepartementet, Nordland fylkeskommune og Vestvågøy kommune. Men siden 1994 har overføringene ikke økt.

Figurteateret i Nordland (FiN) har de siste årene deltatt i utviklingen av den nye definisjonen innenfor figurteaterbegrepet. Vårt fag som tidligere ble kalt "dukketeater" har blitt mer eksperimentelt, funnet nye publikumsgrupper, beveget seg lengre inn i andre kunstformer som billedkunst og performance. Frie scenekunstnere, profesjonelle frigrupper og enkelte teaterinstitusjoner har tatt til seg de nye retningene innen faget. Norsk Akademi for Figurteater utdanner scenografer og skuespillere innen figurteater i ordets videste forstand. Alle disse faktorene er med på å utfordre FiN og oss som jobber her, og å bidra til nye samarbeids-konstellasjoner.

De siste årene har antallet søknader steget betraktelig. (1996 mottok vi totalt 11 søknader. I 1999 mottok vi 37 ulike forestillingsforslag.) FiN har siden 1996 lagt vekt på å tydeliggjøre hva en søknad bør inneholde, og hvilke kvaliteter i en prosjektbeskrivelse FiN legger vekt på ved vurdering. Dette har medført at FiN nå mottar mer kunstnerisk utfordrende og interessante forestillingsforslag. I gjennomsnitt realiseres 3 til 4 forestillingskonsept hvert år, i tillegg til FiNs egenproduksjoner. Det er FiNs ønske å kunne gjennomføre flere produksjoner, da mange gode konsepter må legges til side på grunn

av for lite penger. En forestilling som er produsert her spilles ofte i lang tid etter premieren, over hele landet. De siste årene har gjennomsnitts antallet for fremførelser, etter endt turné i Nordland (ca. 25 forestillinger) vært 72 fremførelser pr. produksjon.

Figurteateret i Nordland har nådd gode resultater gjennom flere år. Forestillingene som produseres her blir meget godt mottatt av både publikum og presse. I tillegg har flere forestillinger mottatt priser og hederlig omtale på ulike internasjonale teaterfestivaler. For å videreføre vårt arbeid i de ulike fremtidige produksjonene, øke antallet forestillinger på turné og , sist men ikke minst, til å produsere flere forestillinger hvert år trenger vi økte bevilgninger. I tillegg medførte utvidelsen av lokaler høyere leie- og driftsutgifter.